

Østfronten.

UTENRIKSNYTT FOR UKEN 7/10-13/10.

De heftigste kamper i ukens løp har foregått ved Wjasma (225 km. vest for Moskva), Erjansk (370 km. sydvest for Moskva) og Orel (mindre enn 400 km. sydvest for Moskva). Russerne innrømmer å ha trukket sig tilbake fra de to siste byer og at tyskerne retter et voldsomt angrep nordover fra Orel. 13/10 meldes at vintertemperaturen har begynt å gjøre sig gjeldende ved Orel, og russerne hevder at deres soldater er bedre vinterkoldt enn de tyske. Mens tyskerne hevder av Timosjenkos hærstyrker er sprongt, sier Moskva at han drar sig tilbake med sine hovedstyrker og stadig trekker til sig fullt utrustede reservetropper. London sier: Hvis han greier å trekke sig tilbake med hovedstyrkene, er det viktigere enn at Moskva holdes. Foruten fremgangen på midtavsnittet har tyskerne hatt fremgang ved Asovsk Hav. London sier Hitlers viktigste mål er ikke Moskva men oljen i Kaukasus, og her vil han møte en alliert front. Angrepet ved Kharkow synes å være foreløbig stanset. I Leningradavsnittet russisk initiativ og lokale motangrep. Ved Odessa lokalt russisk initiativ, byen sies å stå sterkere enn for en uke siden. Ved Krim fremdeles kamper på landtungen.

Svaret på den engelske og norske note til Finland betegnes i London som ikke tilfredsstillende. Amerikas utenriksminister "lar forstå" at Amerika deler Englands innstilling overfor Finland, og Ording sa i sin utenrikskronikk 7/10: "En separatfred eller våbenstillstand er det eneste som kan redde Finland for Norden og redde Finlands selvstendighet."

I Jugoslavia fortsetter kraftige geriljakamper og tyske og italienske tropper skal være trukket tilbake fra enkelte distrikter. - Tilstanden i Italia sies å nærme sig krise. Der har vært kraftige bombeangrep på Syd-Italia og Sicilien, alle libyske havner samt Piræus. 7/10 meldtes at siste 5 uker senket eller alvorlig skadet 50 aksekskib i Middelhavet. Tobruk har vært innesluttet i 6 mdr. men viser stadig engelsk initiativ.

11/10 meldte London at bombeangrepen på Tyskland var gjenoptatt etter 3 dagers pause på grunn av umulige værforhold. I de siste 3 netter har det vært kraftige angrep mot Köln, Ruhr, Emden, Bremen og Nürnberg som hovedmål.

U.S.A. har nedsatt assurancepremien på skib i Atlanterhavet med 20%. - I slutten av året skal Amerikas flyproduksjon være oppe i 2500 pr. md.

I ukens løp er det meldt om mange senkninger langs den norske kyst, bl.a. ved Borgen, Sognefjorden, Ålesund, Bødø og Vestfjorden. Videre er det bl.a. bombet et trankekokeri ved Ålesund og en sildeoljefabrik ved Bergen. Et norsk handelsskib som er kommet til Island, har senket en tysk ubåt.

Fra det fjærne Østen melder kineserne om stor seir og at krigslykken har vendt sig til deres fordel. En japansk avis skriver at Japan må være forberedt på det værste. U.S.A., Storbritannia og Hollandsk Ostindia har besluttet å stanse all oljeleveranse til Japan.

NU ER DET RYKTENES TID.

Det er meget alvorlig grunn til å advare mot de mange halsløse rykter som er i omløp efterat radioapparatene blev tatt. De fleste av disse rykter er harmløse, men endel har en slik karakter at det antas N.S. har satt dem i sving. Hensikten menes å være på den ene side å skape store forhåpninger og overdreven optimisme - og når ryktene ikke viser sig å svare til virkeligheten, skal tilbakeslaget og skuffelsen komme meget sterkt. På den annen side tjener slike rykter til å skape usikkerhet overfor alle meldinger som kommer. Det tjener ikke noen god sak å kolportere slike rykter. Folk må venne sig til å være kritiske overfor rykter som går fra munn til munn. Der sendes ut en rekke pålitelige referater fra London-sendingene, og disse London-nyhetene korrigerer ryktemakeriet ganske ettertrykkelig.

Vær på vakt overfor ryktene. En dag kan slike rykter komme til å gjøre stor skade.

Spred de pålitelige nyheter. Lær folk til å være skeptiske og nøkterne. Og vær tålmodig. Husk at sannheten om det som skjer kommer frem efterhvert.

LEVE KONG HAAKON OVER ET FRITT NORGE !

Kopier og send videre! La iallfall dette eksemplaret gå videre og stadig videre !

T I D E N S T E G N

32. årgang

Grunnlagt av O. Thommessen

19. november 1941

Nr. 96

TAUSHET ER GULL.

Ved den siste tids begivenheter med nye dødsdommer og tukthusstraffer har vi atter fått en kraftig påminnelse om å vise den ytterste forsiktighet når det gjelder arbeidet på den norske hjemmefront. Vi skal ikke la oss skremme til absolutt taushet. Det er av den største betydning at sannheten om det som foregår kommer frem og spres til flest mulig. Men vi må huske på at angivere og provokatører kan finnes hvor man minst aner det, og en ubetenksom uttalelse kan være sjebnesvanger. Snakk ikke om det såkaldte illegale arbeide, og nevnt fremfor alt ikke navn i denne forbindelse ! La oss tie sammen og handle sammen !

Der er ikke andet at gjøre nu
end at holde ud,
staa vagt i mørket, men uden gru,
med tro paa gud.
Her er dumt, her er stilt, her er længsels vaande,
hver staar og lytter med halvkvalt aande,
her er ventetider, - -
indtil omsider
det rødner i luften med lyse drag:
det er handlingens dag !

Bjørnstjerne Bjørnson
(1863).

HVAD SLÅSS VI FOR ?

Vi slåss ikke for Johan Nygaardsvold eller Halvdan Koht, men for retten til selv å velge vår regjering, Vi slåss ikke for de gode eller dårlige lover vi hadde, men for rettsprinsippet, for grunnloven. Vi slåss ikke for å få tilbake vår trygge, borgerlige levestandard, men for retten til selv å forvalte hvad landet gir oss. Vi kjemper ikke mot den moderne teknikk, men mot maskinmennesket, som hverken kan tenke eller velge, men bare lystre; vi slåss for menneskeverdet. Vi hevder ikke at det norske folks moral stod på toppen den 8. april 1940, men vi ser at alle svakheter i det gamle er blitt ti-doblet under nazismen; aldri så vi slikt partistyre, slik korrupsjon, slike partiansettelser, slik klasseforskjell, slik mangel på fagfolk, slik løgnaktighet. Vi mener ikke at våre ledere var fullkomne, men vi ser hvordan de værste av dem finner veien til N.S., og vi er opriktig talt litt glad over at søplet finner veien til søplebøtten. Det kommer nok den tid da den skal tømmes. Vi slåss ikke for noget gammelt, men for noget splinter nytt : det norske folk samlet i kjærlighet til Gud, konge og fedreland.

BISKOP BERGGRAV

har gitt ut en ny bok på Aschehougs forlag. Det er blitt forbudt å annonsere den og det er forbudt å anmelde den. Kjøp den og få Deres venner til å kjøpe den. Den er det vel verd.

Vend.

- 2 -

OLJESITUASJONEN, EFTER 4 MÅNEDERS KRIG I ØST.

Utlrag av svensk presse.

Uppenbar har okkuperte Staling og framrykningen har stanset op foran endestasjonen for oljefledninger fra Kaukasus som går forbi Rostov og leverer olje til Donetz-bekkenets industri. Den tyske armers fortropper står således 300 km. i luftlinje fra Majkop oljefelter ved Sortehavet nordfor Kaukasus og omkring 650 km. fra Groznyj nær det Kaspiske hav og likeledes nordfor Kaukasus, og innpå 1000 km. i luftlinje fra Baku ved det Kaspiske hav sønnenfor Kaukasusfjellene. Disse tre oljefelter har i de siste år levert ca. 90% av den russiske oljeproduksjon. Majkop ca. 1.4 millioner tonn, Groznyj ca. 2.9 millioner tonn og Baku ca. 23.5 millioner tonn, tilsammen omkring 28 millioner tonn. Hele Europa uten Russland og England bruker i fredstid ca. 22 millioner tonn. Det er altså først Baku som kan befri Tyskland fra bekymringer om oljetilførsler.

Eksakte tall om oljeproduksjonen i de av Tyskland okkuperte områder kan ikke skaffes. Fremfor alt savner man opgaver over produksjonen av syntetisk brennstoff. Det er allikevel et faktum at det i hele Europa i 1939 ikke blev produsert mere enn 8 millioner tonn mineralolje, derav i Rumænien ca. 3 millioner tonn. Ved krigsutbruddet var den syntetiske produksjon i Tyskland, Italia og Frankrike tilsammen ikke fullt 3 millioner tonn. Aksemaktene har siden krigsutbruddet ved enorme anstrengelser øket produksjonen av syntetisk brennstoff, og ifølge amerikanske beregninger er muligens produksjonen nå oppe i ca. 6 millioner tonn, herav i Tyskland 4 millioner. Aksemaktene disponerer over optimistisk beregnet, maksimalt 13.5 millioner tonn olje pr. år.

Oljeforbruket i det tysk okkuperte område idag beregnes som tidligere nevnt til omkring 22 millioner tonn i fredstid. Selv ved en nesten fullstendig eliminering av det sivile forbruk av olje, kan forbruket allikevel p.g.a. industrien m.m. neppe trykkes under 7 a 8 millioner tonn pr. år, hvilket vil si at omkring 6 millioner tonn er til disposisjon for aksemaktenes krigsforbruk.

Hvor stor er da den militære konsumpsjon?

I en sjøkrig er forbruket enormt, og den italienske flåtes uvirksomhet kan sikkert til en viss grad føres tilbake til oljeknapphet. Men endog aksemaktenes flåtes nedsatte aktivitet sluker vesentlige kvanta olje.

En offensiv til lands stiller umåtelige krav til oljeforsyninger. Ifølge amerikanske eksperter beregninger kostet felttoget i vest i de 38 dager det varte, 1.5 millioner tonn av den tyske olje. Men de tyske tropper tok som bytte i Holland, Belgien og Frankrike 2 til 2.5 millioner tonn, og også i Polen og Norge fikk de olje, om enn i betydelig mindre skala. På vårparten 1941 blev aksemaktenes oljeforråd anslått å være 5, muligens 8 millioner tonn, iberegnet forrådene i Holland, Belgien og Frankrike. Amerikanske opgaver satte beholdningene i Tyskland våren 1941 til 3 a 4 millioner tonn, men disse tall turde være for lavt beregnet. I vest brukte altså Tyskland i 38 dager på en front av 300 a 500 km. 1.5 millioner tonn olje, men i øst strekker fronten sig over 2500 km. I vest disponerte Tyskland forsyninger tett op til krigsfronten, og et utmerkt jernbanenett. Og i vest blev det aldri, ifølge amerikanske olje-eksperter, benyttet mere enn 120 divisjoner, og aldri mere enn 3000 flyvemaskiner pr. dag. I øst på den russiske krigsskueplass har det under de fleste stridsdager sikkert vært mere enn 120 divisjoner i ildlinjen. Tyskland og de forbundnes innsats turde kanskje anslås til minst 200, muligens 300 divisjoner. En divisjon i bevegelse forbruger erfaringsmessig pr. dag ca. 120 tonn olje. Hvis man så går ut fra at aksemaktene på den samlede østfront daglig har 120 divisjoner i bevegelse, forbrukes dermed 21.600 tonn. Minst det samme kvantum går med til troppenes forpleining og ammunisjonstilførsel de første uker. Etterhvert er imidlertid avstanden fra forsyningsbasene blitt lenger og lenger, og regner man nu med gjennomsnittsavstand av 1000 km fra den polske og rumenske grense, vil fronttroppenes forsyningskolonner forbruke 40.000 tonn daglig. Landtroppenes krigsoperasjoner således nå omkring 60.000 tonn pr. dag. Et jagerfly med 1000 hestekrefters motor bruker pr. time 250 kg. bensin, et bombefly med 2000 hester, det dobbelte

kvantum. Regner vi med at det daglig på den 2500 km. lange front benyttes minst 5000, muligens til og med 8000 fly, og at halvparten er jagere og halvparten bombefly, og at det flyves ialt 10.000 timer pr. dag, blir forbruket ca. 3500 tonn daglig, altså helt ubetydelig sammenlignet med landstridskreftenes forbruk. Det italienske tidsskrift "Relazioni Internazionali" er kommet til et lignende resultat. Fascismens offisielle organ fastslår at stridshandlingene i øst krever mellom 50.000 og 60.000 tonn olje pr. dag, tilsvarende 1.5 a 1.8 millioner tonn pr. måned, d.v.s. 30 - 50% mere enn krigen i vest.

Hvis disse opgaver stemmer overens med virkeligheten turde aksemaktens oljeforråd efter 4 1/2 måneders krig i øst være anstrengt til det ytterste. Det er derfor rimelig å anta at Tyskland, ikke minst av hensyn til den oljestrategiske situasjon, vil se sig nødsaget til å innskrenke landoperasjonene i øst. Derimot er det knapt trolig at en stor flyoffensiv, som bare krever en tyvendedel av den olje en landoperasjon forbruker, kommer til å utebli av samme grunn.

NAZIST-RYKTER.

Nazistene har utspreidt rykter om at statsminister Nygaardsvold er trådt tilbake. Det er løgn-rykter, beregnet på å svekke vår motstandskraft. Der er nogen mindre forandringer i regjeringen, som er blitt bekjentgjort fra London for lenge siden. Koht er trådt tilbake og Lie er blitt utenriksminister. Men ellers har kongen uttalt at han vil vende tilbake til Norge med den samme regjering som han forlot landet med. Det er riktig, ikke fordi denne regjering var fullkommen, men fordi det er det eneste lovlige. Vår regjering var nok altfor blåøiet før krigen, en feil den delte med hele folket. Men den har lært, og er nu den mest ansette og den mest virksomme av alle emigrantregjeringene i London.

FINNLANDS VALG.

Under overskriften "Finlands val" skriver Göteborgs Handels- og Sjøfartstidning den 4. november :

Finland har nu ståtts inför valet att återknyta förbindelserna med demokratierna och med demokratien eller att identifiera sina krigsmål med Tysklands. Den amerikanska regeringens hänställan till den finska att inställa krigshandlingarna mot Ryssland och sluta fred är den sista chans som erbjudes Finland att slippa krig med Storbritannien. Förenta Staternas hollning beror, nu och framdeles, av det svar Finland giver på detta fredsansbud.

Finland befinner sig i et svært läge. Det var mycket naturligt att landet önskade återvinna de landområden det i mars 1940 nödgades avträda till Ryssland. Möjligheten att återfå sagda områden utan krig undersöktes aldrig. Det förefaller icke osannolikt att Ryssland i det trångmål, vari det tyska anfallet fördratte det, hadde varit villigt att betala detta pris för en redbart iakttagen finsk neutralitet. Finland hade emellertid uteslutit denna möjlighet, genom att mottaga tyske truppmassor månader innan tyskarna öppnade fiendtligheter. Förberedelserna för ett infall på ryskt område från Finland voro träffade långt före den 22. juni 1941. Att rysserna icke kunde godkänna en neutralitet som tillät tyskarna att använda Finland som operasjonsbasis, är självklart. Den finska propagandas försök att framställa de ryska motåtgärderna som et nytt ryskt överfall, var en tafatt advokatur.

Olyckligt var också marskalk Mannerheims proklamerande av vittgående erövringsplaner. Olyckligt var hans uttalande att han alltsedan det finska frihetskrigs slut påskerat denna erövring. Detta ordande om att han lovat att icke sticka svärdet i skiden föran han erövrat hela Karelen, gav rysserna svart på vitt på att deras anklagelser mot Finland för fiendtlige avsikter gentemot Sovjet icke voro grundlösa. Minister Manners tal under och efter pilgrimsfärden till Wien och Berlin voro också olyckliga. De voro stämplade av nazistisk ideologi. Det försök att slätta över som hans senaste uttalande utgjorde, räknades icke med någon framgång. Slutligen var det baklagligt att Finland avbröt de diplomatiska förbindelserna med England.

Vend.

Ingen bestrider att Finlands läge varit och är mycket svårt. Ingen har lust att lasta det för dess handlingssätt. Det var bara att onödigt förvärra läget med uttalanden och åtgärder som icke betingats av situationen. Och nu står altså Finland inför det svåra valet att bryta med Tyskland och få fred med Ryssland, eller att få Storbritannien och i realiteten även Förenta Staterna till fiender. Valet innebär också ett avgörande för eller mot demokratin.

Vilka åtgärder Tyskland skulle vidtaga om Finland inleder fredsunderhandlingar med Ryssland, är svårt att säga. En sak är vad Tyskland skulle önska göra, en annan vad det kan göra. Dess läge är för närvarande ytterst allvarligt. Dess härar segrar alltjämt och förlora alltjämt folk. Förlusterna vid östfronten äro stora. Ju längre de tyska armeerna tränga in i Ryssland, desto större blir blodförlusten. De tyska segrarna få mer och mer karaktären av Pyrrhossegrar. Något slut på kriget kunna de icke framtvinga. Återtåga kunne de tyska trupperna icke. Den tyska härledningen behövs för finska, ungerska och rumänska hjälptrupperna. Å andra sidan är det tvivelaktigt om den förmår tvinga dem att följa med hur långt som helst. I samtliga nämnda länder ha folken tvungits av sina regeringar in i äventyret. Allt är satt på ett kort den tyska militärens segarlycka.

Det är omöjligt att förutse vilka återverkningar en finsk aktion för fred med Ryssland under dessa förhållanden skulle få. Det voro ur tysk synpunkt onda tydor, om rättorna skulde börja lämna den ramponerade skuten. Och ännu äro de tyska härarna segerrika. De prestera det utomordentliga. Det är icke den militära ledningens och icke den menige mans skuld, att detta ödets oövekliga höintill och icke vidare skyftar. Ingen duktighet förmår höja sig över den gräns som är satt för allt mänsklig

Skall Finland helt göra det tredje rikets sak till sin, eller skall det finna en väg ur återvändsgränden? Det förra alternativet skulle betyda att Finland gjorde gemensam sak med den makt som låter avrätta norska arbetare på grund av deras trohet mot sitt land. Et brytande med Tyskland är förutsättningen för Finlands samhörighet med Norden.

Är det icke också förutsättningen för att Finland efter kriget skall bestå som fri stat?

DEN NYE JUSTITIARIUS.

När justitiarius Warnes i Oslo Byrett måtte gå og svindleren Sverre Helliksen, som aldri har vært dommer og knapt nok regnes som jurist, kom i hans sted, har det en selsom bakgrunn. Minister Riisnes vilde ha reist tiltale mot professor Holst for underslag. Ikke fordi det er noen grunn til å tro at professor Holst har begått noe underslag, men fordi professoren som bekjent har forlatt landet, og man vilde ha det svenske politi til å utlevere ham som forbryder. Det viste sig imidlertid umulig å få noen dommer i Forhørsretten til å avsi den nødvendige kjennelse uten at det blev fremlagt beviser for underslag. Nu har imidlertid Oslo Byrett en dommer som tilhører partiet, Solveig Stang; hun hadde imidlertid ikke tur, og man forlangte at justitiarius skulde gi henne saken utenfor tur. Det fant Warnes ingen grunn til, og måtte derfor gå på dagen. Svindleren Helliksen opnevnte så Solveig Stang, som ikke spurte efter beviser. Men imens var det hele blitt for sent. Professor Holst var ikke lenger i Sverige. Riisnes opnådde ikke noe annet enn å gi den norske dommerstand en anledning til å vise sin ubestikkelighet og sin fullkomne forakt for alle nazistiske trusler.

VEI DE AT

Clomens August von Gaalen, riksgreve av Munster, biskop i Westphalen, i tiden 13. juli til 3. august holdt 4 veldige prekener mot nazismen? Han talte mot den åpne kristendomsforfølgelse, mot Gestapos rettløshet, mot mordet på sinnsyke og epileptikere. Han nevnte navn på folk i menigheten som var blitt avlivet i de siste uker fordi de ikke var effektive nok. Man regner at det på denne måte er avlivet omkring 1/2 million tyskere, som på grunn av sykdom ikke er "nyttige" for staten. I det katolske Vesttyskland blir partimedlemmene betraktet omtrent på samme måte som vi ser på N.S.

Hitler for tiden er sterkt optatt med byggeplaner? Berlin skal helt omreguleres. En psykiater vil kunne fortelle Dem hvad slike fantastiske byggeplaner er symptom på.

GOEBBELS TALER TIL BERLINERNE.

Den 28. oktober bragte Berliner Börsenzeitung et bemerkelsesverdig referat av en tale som Goebbels hadde holdt, rettet til Berlin, ianledning av at det var 15 år siden han var blitt Gauleiter for byen. Etter å ha skrytt svært av berlinerne og forsikret at de 15 år har vært den skjønneste tid i hans liv, fortsetter ministeren:

"Dette vilde jeg si dere idag slik at alle hører det, jeg tror at jeg etter 15 års forløp har rett til det. Det er ikke tider til å tenke fakler og feire fester. Vi er i krig. Men når vilde et opmuntrende ord være mere på sin plass enn idag? Jeg vet at dere har det vanskelig idag. Dere må alle sammen arbeide så hardt som aldri før. Deres hustruer står i timevis foran forretningene for å kjøpe noen grønnsaker. Deres barn er ofte sendt avgårde ut på landet og er skilt fra dere i månedsvis. Snart mangler det oss og snart det annet. Så må dere, fordi det ikke er nok arbeidskraft, drive med kullgrube, så om natten i beskyttelsesrummene og så etter to timers søvn atter ut i hardt arbeid. Slik er det i mange av rikets byer, mange steder er det også værre. Vi i partiet leter etter alle muligheter til å lette byrdene for dere. Det går ikke en dag uten at vi er beskjeftiget med å sørge for dere og skaffe dere ett eller annet. Men det blir allikevel så meget igjen at dere har en stor byrde å slepe på, og idag vil jeg takke dere fordi dere ikke knurrer og mukker. Fordi dere føler dere villig og lydig etter det som ikke kan være underledes, fordi dere ikke har mistet det gode humør tross alle vanskeligheter og tross alle sorger og bekymringer som krigen har ført med sig, fordi dere har fattet den beslutning ikke å la dere beskjemme av noen annen by. Og når jeg føler til den bønn at dere også i de uker og måneder som kommer, og som sikkert ikke blir lette, holder hodet høit, så vet jeg at dere ser på det som noe selvsagt."

Jaså, står det slik til!

SMÅNYTT FRA MANGE KANTER.

Det går dårlig med de tyske havnearbeider i Trondheim. Som kjent skal det anlegges ubåt-havn i Nyhavna ved Lade, hvor det er tvangsutskrevet danske arbeidere. Grunnen er imidlertid dårlig og det har funnet sted flere ulykker hvorved flere arbeidere er blitt drept. Den almindelige mening er at ubåt-havnen ikke blir ferdig så tidlig at tyskerne får noen glede av den.

Sorenskriver Lindboe i Inderøy er arrestert. Han skal ha uttalt sig for høilydt på toget.

Ved den tekniske høiskole i Trondheim er det for tiden 11 studenter som er medlemmer av N.S. Blandt professorene er det en som regnes for stripet, nemlig professor Jacobsen. Han har vært gift med en tysk dame.

Statsbanenes tunellarbeider i Nordland er innstillet på grunn av mangel på bensin, smøreoljer og dynamitt.

Engelskmennene utførte et kraftig angrep på Ålesund havn i bededagshelgen. 7 skib blev truffet, hvorav 3 fikk fulltreffere. Av de skib som gikk tapt tilhørte et skib, en 5000 tonner, den tyske skibareder Møye, som nu er chef for Reichskommissariatets skipsfartskontor her i Norge.

Det meldes fra Ukraine at de distrikter som er besatt av tyskerne på forhånd blev fullstendig rømnnet, og ødeleggelsene var totale. En tysker har oplyst at det foreløpig er umulig å utnytte området "wirtschaftlich".

MARINENS OG KYSTFORSVARETS INNSATS I OSLOFJORDEN.

Gjøteborgs H.- og S.-tidning har bragt et par utførlige beretninger om slaget i Oslofjorden i april 1940 - en fyldig og autentisk beretning. Det fremgår tydelig at den innsats som blev lovert av marinen og kystforsvaret var helt ypperlig der hvor der var folk og man var forberedt. Det er en ytterst dramatisk skildring som man leser med en spenning ingen litteratur av historisk eller annen art kan skape. Det er våre egne folk som har vært i kamp og har utmerket sig, både ved personlig mot og ved dyktighet. Ikke minst yder beretningen om slaget ved Osvarsborg en strålende nonnør til de menn som betjente festningen. Når denne beretning en gang i sin helhet blir tilgjengelig for den norske almenhet, vil den yde et bidrag til det norske folks historie som vi ikke behøver å skamme oss over.

Vend.

MATSITUASJONEN.

Direktør Schei i forsyningsdepartementet holdt forleden dag foredrag om matsituasjonen og fremhevet bl.a. at tyskerne her i landet hadde fått praktisk talt all mat fra Tyskland. Norge hadde kun avstått fra 3 til 5 % av sin matproduksjon til okkupasjonsmakten. Disse opplysninger var åpenlyst tilføiet manuskriptet i siste utgave av potetsituasjonen. De stemmer ihvertfall ikke helt med samme foredrags opplysninger. Man får den forbløffende opplysning at det vil bli knapphet på potetproduksjonen i år er ca. 1 220 000 tonn mot ifjor ca. 1 300 000 tonn. Norges normale produksjon av poteter er imidlertid ca. 900 000 tonn, hvilket alltid har vært rikelig. Tyskerne beslaglegger med andre ord minst 300 000 tonn eller ca. 25 % av vår potetproduksjon, hvilket er noe ganske annet enn 3 - 5 %. Ifjor tok Tyskland samme kvantum forskjellen er bare at da stod det åpenlyst i landets aviser at Tyskland hadde overtatt vår merproduksjon, men hvis det skulde opstå noen potetknapphet her i landet, vil vi få det samme kvantum tilbake, da Tyskland som bekjent er et av de mest potetdyrkende land i verden." Men i år heter det altså bare at det vil bli potetknapphet her i landet.

Det er forøvrig ikke bare poteter den ene båten etter den andre laster inn ved kaiene i Oslo. For tiden laster en stor dansk båt gulerøtter, kålrabi og kål ved Fillipstad. Det er en fornøielse å se så mye grønnsaker på en gang, nu det er så knapt om maten!

Ifølge opplysninger i svensk presse eksportertes i første halvår 1941 fra Norge i transitt til Tyskland: 1277 tonn kaffe, 133 tonn egg, 5800 tonn margarin, 600 tonn smør, 3382 tonn kjøtt, 5018 tonn melk, 1116 tonn ost og 40 tonn fløte.

NS hevder stadig at et okkupert land er pliktig til å underholde okkupasjonsmakten med livsfornödenhetene. I folkeretten er det imidlertid en fortsettelse av den gamle paragraf, hvor det heter: "i den utstrekning landet makter det". Hvis det okkuperte land ikke har overskudd på levnetsmidler, og okkupasjonsmakten ikke selv kan skaffe sig det ved tilførsler, plikter okkupasjonsmakten å trekke sig ut av det okkuperte land. Som man vil bemerke, har NS-presenen omhyggelig undgått å citere disse to meget viktige bestemmelser.

NAZISMENS STØRSTE "FILOSOF"

Er Ernst Jünger som har skrevet "Der Arbeiter" (1932). Her hevder han at den nye tid menneskene må tilpasse sig teknikken. Mennesket selv må bli "en gjenstand" hevder han slik innrettet at det blir mest mulig effektivt for staten. Samme sted hevder han at nazismen er så antikristelig at det ikke engang er nødvendig å sette det på programmet.

Selv har han sviktet alle sine standpunkter. Hans siste bok "Auf den Marmorklippen" er forbudt annonsert og omtalt.

DÖDSDOMMENE.

For noen tid siden offentliggjordes i avisene navnene på 6 nordmenn som var dømt til døden og skutt fordi de hadde begunstiget fienden. At vi nordmenn, som offentlig befinner oss i krig med Tyskland, begunstiger fienden når vi forsøker å undslippe til vår allierte England, er et kapittel for sig som vi ikke skal komme nærmere inn på. Men dommen i "Isbjørn-saken" har et forspill som vi her kortelig skal redogjøre for:

De 6 mannskaper på "Isbjørn", som på grunn av skipperens forræderi blev opbragt av et tysk bevoktningsfartøi i Nordishavet, blev oprindeligt dømt til livsvarig tukthus og konsekvenser. På Terbovens anmodning til Berlin blev så dommen forandret til dødsstraf og de 6 nordmenn blev skutt.

Mange nordmenn er dømt til hårde straffer i denne tiden og flere til døden. Det har vært felles for dem alle, de har tatt sin dom som menn, rolige og sinnelike. De som gav sitt liv døde på en måte som for all tid vil være et vidnesbyrd om en høi kultur og en uselvvisk fedrelandskjærlighet.

LEVE KONG HAARON OVER ET FRITT NORGE.

Kopier og send videre ! La iallfall dette eksemplaret gå videre og stadig videre !

T I D E N S T E G N

Nr. 1

Grunnlagt av O. Thommessen.

23. januar 1942.

GODT NYTT ÅR !

Vi kommer sent på det nye året, vi hadde lang - nødvendig - juleferie, men her er vi igjen og vi skal gjøre hvad vi kan for å gi våre lesere en saklig og nøktern nyhetstjeneste i 1942. Under vårt gamle motto "la oss tie sammen og handle sammen" ber vi våre lesere sammen med oss ta ansvar for at det norske folk samlet går inn for å vinne friheten tilbake, koste hvad det koste vil.

Det hev me lært er möda værdt :
Å stri for det som var oss kjært :
Og mann for mann me segja kan,
Me elsker dette land.

So lang ei tid, so lang ei strid,
Og endå lenger skal den bli,
Men uredd stend i by og grend
Ei vakt av norske menn.

Arne Garborg.

HVAD DE DÖDSDÖMTE LÄRER OSS.

Först lærer de oss at det værste som kan hende et menneske ikke er døden, men at han svikter sin plikt. Alle de som er blitt skutt har gått i døden uten klage eller frykt, men tvert imot fyllt av håb. En time för eksekusjonen gikk de siste 11 dödsdönte til skriftemål og til alters i fengselskirken nede på Akershus. Alle var preget av tro og tillitsfullhet, og var glad over at de hadde gjort sin plikt mot Gud, konge og fedreland.

Dernest lærer de oss ikke å hate. De ønsket ikke hevn, men rettferdighet. En av dem sa til sine slektinger like för han blev fört bort: Hat ikke, men bygg Norge i kjærlighet.

Endelig lærer de oss - og det er det viktigste - at det er også vår plikt å sette livet inn. Våre soldater i England og våre allierte gjør det. Disse dödsdönte og mange, mange andre gjør det. Våre fiender gjør det også, ja endog de som reiser til den norske legion gjør det. Da går det ikke an at vi sitter hjemme og venter på at det skal komme noen over Nordsjöen og befri oss. Norge blir aldri mer et fritt land, om ikke vi her hjemme også er villig til å sette livet inn. Hver må gjøre sin innsats og ta en hvilken som helst risiko som er nödvendig, om det kan koste stilling eller frihet eller livet.

De som blir skutt döer for oss og istedet för oss. Deres innsats viser oss veien. Döres död roper på oss, at vi fyller rekkene bak dem.

Vi lysér fred over deres minne.

Vend.